

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
Palackého náměstí 375/4, 128 01 Praha 2

Praha 2. března 2021

Č.j.: MZDR 40555/2020-4/MIN/KAN

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle §80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“), **nařizuje** postupem podle §69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

S účinností **ode dne 3. března 2021 od 00:00 hod. do odvolání** tohoto mimořádného opatření se nařizuje všem poskytovatelům zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, všem krajským hygienickým stanicím a Hygienické stanici hlavního města Prahy postupovat k zabránění šíření epidemie onemocnění COVID-19 tak, že **nařídí izolaci** ve smyslu §2 odst. 6 zákona č. 258/2000 Sb. v minimální délce trvání 14 dnů ode dne odběru diagnostického vzorku, jehož vyšetření přítomnost viru SARS-CoV-2 prokázalo, a to:

1. všem osobám, které mají pozitivní výsledek RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2, a
2. všem osobám, které mají pozitivní výsledek POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 a zároveň vykazují příznaky onemocnění COVID-19,

(dále jen „pozitivně testovaná osoba“).

II.

S účinností **ode dne 3. března 2021 od 00:00 hod. do odvolání** tohoto mimořádného opatření se nařizuje všem poskytovatelům zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, všem krajským hygienickým stanicím a Hygienické stanici hlavního města Prahy postupovat k zabránění šíření epidemie onemocnění COVID-19 tak, že **ukončí izolaci**:

1. u osob nevykazujících klinické příznaky onemocnění COVID-19 po uplynutí minimálně 14 dnů ode dne odběru pozitivního testu, a to bez provedení RT-PCR testu,
2. tak, že u osob vykazujících klinické příznaky onemocnění COVID-19 izolace trvá po dobu výskytu klinických příznaků onemocnění a ukončuje se po uplynutí alespoň dalších 3 dnů, kdy daná osoba klinické příznaky onemocnění COVID-19 již nevykazuje nebo pokud lze přetrvávající klinické příznaky vysvětlit jinak; celková doba izolace nesmí být kratší než 14 dnů ode dne odběru pozitivního testu a ukončuje se bez provedení RT-PCR testu.

III.

S účinností ode dne 3. března 2021 od 00:00 hod. do odvolání tohoto mimořádného opatření se nařizuje všem poskytovatelům zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, všem krajským hygienickým stanicím a Hygienické stanici

hlavního města Prahy postupovat k zabránění šíření epidemie onemocnění COVID- 19 tak, že:

1. všem osobám, které byly na základě epidemiologického šetření vyhledány jako osoby v úzkém kontaktu s pozitivně testovanou osobou, nařídí karanténní opatření ve smyslu §2 odst. 7 zákona č. 258/2000 Sb. v minimální délce trvání 14 dnů ode dne posledního kontaktu s pozitivně testovanou osobou;

2. osoba, které bylo nařízeno karanténní opatření, podstoupí v rozmezí 5. až 7. dne od posledního kontaktu s pozitivně testovanou osobou, nejpozději však do 10. dne, RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2; osoba, která sdílí společnou domácnost s pozitivně testovanou osobou a nemůže dodržet podmínky izolace podle bodu 4., podstoupí v rozmezí 5. až 7. dne od prvního pozitivního výsledku osoby, se kterou sdílí společnou domácnost, nejpozději však do 10. dne, RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2;

3. v případě negativního výsledku RT-PCR testu a absence klinických příznaků onemocnění COVID-19 se karanténní opatření po 14 dnech ukončí;

4. v případě nařízení karantény osobě sdílející společnou domácnost s pozitivně testovanou osobou, kdy ve společné domácnosti nelze pozitivně testovanou osobu izolovat v samostatném prostoru nebo nelze dodržet rozestup nejméně 2 metry, nebo dochází k fyzickému kontaktu s pozitivně testovanou osobou, se karanténa ukončuje nejdříve 14 dní ode dne, kdy byl proveden pozitivní osobě odběr diagnostického vzorku prokazující přítomnost viru SARS-CoV-2;

5. v případě, že se výjimečně nepodaří provést RT-PCR test v průběhu 10 dnů od posledního kontaktu s pozitivně testovanou osobou, karanténní opatření asymptomatických osob se ukončí bez provedení testu za 14 dnů od posledního kontaktu s pozitivně testovanou osobou;

6. v případě, že se v době nařízeného karanténního opatření u osoby objeví klinické příznaky onemocnění COVID-19, provede se RT-PCR test; v případě, že karanténním opatřením byl nařízen pouze lékařský dohled, po zjištění klinických příznaků se neprodleně nařídí karanténa;

7. v případě pozitivního výsledku RT-PCR testu provedeného podle bodů 2 nebo 6 nařídí izolaci podle čl. I.

IV.

S účinností ode dne 3. března 2021 od 00:00 hod. do odvolání tohoto mimořádného opatření se nařizuje všem poskytovatelům zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, všem krajským hygienickým stanicím a Hygienické stanici hlavního města Prahy postupovat k zabránění šíření epidemie onemocnění COVID-19 tak, že **izolaci podle bodu I nenařídí** osobám, které prodělaly laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, u kterých uplynula doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví, nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19, a od prvního pozitivního RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní. Tyto skutečnosti se prokazují lékařskou zprávou.

V.

S účinností ode dne 3. března 2021 od 00:00 hod. do odvolání tohoto mimořádného opatření se nařizuje všem poskytovatelům zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo praktické lékařství pro děti a dorost, všem krajským hygienickým stanicím a Hygienické stanici hlavního města Prahy postupovat k zabránění šíření epidemie onemocnění COVID-19 tak, že **karanténu podle bodu III. nenařídí**

1. osobám, které mají vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19, a od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle souhrnu údajů o léčivém přípravku (dále jen „SPC“) uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů, a očkovaná osoba nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19. V případě výskytu příznaků onemocnění COVID-19 v následujících 14 dnech od posledního úzkého kontaktu s pozitivně testovanou osobou se nařídí podstoupit RT-PCR test na přítomnost viru SARS-CoV-2 a osobám s pozitivním výsledkem tohoto testu se nařídí izolace podle bodu I.,

2. osobám, které prodělaly laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, u kterých uplynula doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví, nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19, a od prvního pozitivního RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní. Tyto skutečnosti se prokazují lékařskou zprávou.

VI.

S účinností ode dne 3. března 2021 se ruší mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. února 2021, č. j. MZDR 40555/2020-3/MIN/KAN.

VII.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

Odůvodnění:

Rozšíření nové mutace SARS-CoV-2 B.1.1.7 (tzv. britská varianta), která se šíří v populaci o 40-70 % snadněji a rychleji, je jednou z příčin obratu epidemie COVID-19 směrem k růstu počtu nových případů onemocnění. Varianta B.1.351 (tzv. jihoafrická varianta) se výrazně šíří ve všech zemích regionu jižní Afriky. Dle dat ECDC je zvýšený počet výskytu kromě Jihoafrické republiky potvrzen také v Botswaně, Lesothu, Keni, Malawi, Mosambiku, Svazijsku a Zambii. ECDC předpokládá rozšíření této varianty i v dalších zemích regionu. Dle hodnocení ECDC varianta viru B.1.351 vykazuje až o 50% vyšší nakažlivost a resistantnost, což znamená možné komplikace při aplikaci existujících vakcín - např. Jihoafrická republika pozastavila očkování vakcínou od společnosti AstraZeneca kvůli údajné nedostatečné ochraně vůči jihoafrické variantě viru. Z důvodu šíření této varianty došlo také z rozhodnutí rakouské federální vlády k faktickému uzavření spolkové země Tyrolsko. Šíření této varianty bylo již zaznamenáno ve 40 zemích světa. Varianta P.1 (tzv. brazilská varianta) je prozatím identifikována sporadicky v 17 zemích světa. Prozatímní snahy sekvenování vzorků však potvrzují, že i varianta P.1 bude pravděpodobně více nakažlivá než původní kmen viru. Jako problematický se jeví nedostatek informací s ohledem na odolnost tohoto viru, tj. efektivita existujících vakcín.

Nezbytnou součástí protiepidemických opatření je stanovení délky izolace a karantény. Obvyklá délka nařízení karantény a izolace u infekčních onemocnění se shoduje s inkubační dobou. V posledních mimořádných opatřeních v oblasti pravidel nařizování a ukončování izolace a karantény došlo ke zkrácení doby izolace a karantény ze 14 na 10 dnů, a to na základě nových poznatků o onemocnění COVID-19 z důvodu optimalizace poměru přínosu protiepidemických opatření spočívajících v omezení osobní svobody a pro společnost nepříznivých následků těchto opatření. Výsledky recentních vědeckých studií prokázaly pokles koncentrace RNA viru SARS-CoV-2 ve vzorcích horních cest dýchacích u nakažených osob po nástupu klinických příznaků. U osob pozitivně testovaných na základě klinického obrazu onemocnění COVID-19 lze tedy očekávat postupný pokles koncentrace viru v horních cestách dýchacích, tedy pokles jejich nakažlivost v následujících dnech po provedení odběru. Po cca 10 dnech od diagnostického odběru lze předpokládat, že většina pozitivně testovaných osob, které nevykazují žádné klinické příznaky

onemocnění COVID19, je pravděpodobně neinfekční pro své okolí. Asymptomatické osoby vylučují menší množství viru než jedinci s příznaky. Z tohoto důvodu u nich nedochází k rozvoji klinických příznaků a jejich nakažlivost je pravděpodobně nižší než u osob s klinickými příznaky. Osoby bez klinických příznaků indikované k testování na základě rizikového kontaktu s pozitivní osobou, jejichž výsledek RT-PCR testu je pozitivní, jsou tak po čtrnácti dnech od diagnostického odběru v naprosté většině neinfekční pro své okolí. Detekce virové RNA metodou RT-PCR navíc nutně neznamená, že testovaná osoba je infekční a je schopna přenášet virus na jinou osobu. Životaschopný virus bývá jen minimálně izolován od nakažených osob po více jak deseti dnech od průkazu jejich onemocnění. U vzorků od pacientů, kteří se zotavili z počátečního onemocnění COVID-19 a následně se u nich objevily nové příznaky a znovu byly pozitivně testovány, nebyl zjištěn virus způsobilý pro replikaci v buňkách. Nicméně dle recentní publikace Kissler, et al. "Densely sampled viral trajectories suggest longer duration of acute infection with B.1.1.7 variant relative to non- B.1.1.7 SARS-CoV-2." Preprint, 2021 je u britské mutace více jak 2x delší proliferace viru (5,3 versus 2,0 dne), delší clearance viru (8,0 versus 6,2 dne) a celkově delší doba akutní fáze nemoci (13,3 versus 8,2 dne). Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k obnovení původní délky izolace a karantény, a to v rozsahu inkubační doby. Ministerstvo tak rozhodlo i z důvodu předběžné opatrnosti a z důvodu nedostatku vědeckých poznatků k těmto novým variantám (mutacím) SARS-CoV-2.

Na základě těchto informací a vzhledem k informacím o pravděpodobně vyšší nakažlivosti nových výše uvedených variant SARS-CoV-2, a na základě platných doporučení ECDC, bylo přistoupeno k návratu k původnímu rozsahu izolace ve shodné délce jako karanténa, a u pozitivně testovaných osob se nařizuje izolace v délce 14dnů od diagnostického odběru u všech osob. Při epidemiologickém šetření KHS zjišťuje okolnosti kontaktu mezi osobou, u které bylo laboratorním vyšetřením prokázáno onemocnění COVID-19. Mezi okolnosti ovlivňující intenzitu rizika takového kontaktu patří například doba kontaktu, použití ochranných prostředků dýchacích cest či rozestup mezi osobami. Při posuzování okolností kontaktu pak KHS postupuje podle Metodického pokynu hlavní hygienicky České republiky k jednotnému postupu KHS při rozhodování o nařízení karanténních opatření.

Karanténa se z důvodu dostatečné účinnosti zpravidla zavádí na maximální inkubační dobu. Inkubační doba představuje období mezi vstupem infekčního původce do organismu a prvním nástupem prvních klinických příznaků či symptomů onemocnění COVID-19. Výjimečně jsou dokumentovány sporadické případy rozvinutí prvních příznaků i po 14 dnech od kontaktu s nemocným. Epidemiologické dopady prodloužení karantény nad minimálních 14 dní by však nebyly pravděpodobně významné. Tyto případy s dlouhou inkubační dobou mají navíc nižší schopnost šíření viru do okolí. Dalším praktickým, avšak minoritním důvodem stanovení stejné doby karantény je sjednocení minimální doby omezení svobody pohybu s izolací za účelem zjednodušení stanovených opatření směrem k veřejnosti.

Nově se vymezuje okruh osob, kterým se na základě stávajících vědeckých poznatků karanténa či izolace v případě, že nemají žádné příznaky onemocnění COVID-19 nařizovat nemusí, protože buď chorobu již prodělaly, a předpokládá se, že dle stávajících mezinárodních doporučení ECDC a CDC je v době 90 dní od záchytu onemocnění dostatečná hladina protilátek, která ve většině případů ochrání před reinfekcí, anebo osoby byly řádně očkované všemi dávkami očkovací látky proti onemocnění COVID-19 v souladu se souhrnem údajů o léčivém přípravku (SPC). V případě, že tyto osoby budou mít příznaky onemocnění COVID-19, pak se jim izolace či karanténa nařídí.

doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D., v.r.

ministr zdravotnictví

EPIS